

Til: Arbeids- og sosialkomiteen

Fra: LO kommune, LO Stat, Unio, YS og Akademikerne

INNSPILL TIL BEHANDLING AV PROP. 13 L – NYE ETTERLATTEYTELSER

Vi viser til ovennevnte proposisjon, og beklager at innspill blir sendt etter fristen som ble satt av komiteen.

Organisasjonen avga et felles høringssvar 30.5.2017, og dette følger vedlagt i sin helhet. Vi registrerer at Regjeringen fremmer en proposisjon som på flere områder ikke svarer opp de utfordringene vi påpekte i vårt høringssvar.

Vi vil kort påpeke noen av våre innsigelser mot proposisjonens innhold. Forøvrig viser vi vårt høringssvar.

Vi er enige i at det er viktig at endringene som gjøres med etterlatteytelsene, bør støtte opp under arbeidslinja. Forslagene som fremmes forventes å gi store besparelser for folketrygden. Da etterlatteytelsene i dag i stor grad kommer kvinner til gode, vil forslagene øke kjønnsforskjellene i pensjonssystemet.

Vi understreker at det må tas stort hensyn til de som allerede er omfattet av dagens regelverk og ytelser. Disse personene har ulike årsaker og begrunnelser for å tilpasse seg dagens ytelser og rettigheter, og det bør derfor utformes mer romslige overgangsordninger enn det proposisjonen legger opp til.

Den enkleste løsningen vil være å gjøre nytt regelverk gjeldende for nye tilfeller, og at de som er mottakere av etterlattepensjon på ikrafttredelsestidspunktet får beholde sin ytelse. Dette vil være i samsvar med hvordan lovendringer innføres generelt, uten å komme i konflikt med tilbakevirkningsforbudet i grunnloven § 97.

Når det gjelder barnepensjon, mener vi at øvre alder bør heves til 20 år for alle, da barn i dag er under foreldres omsorg lenger enn tidligere, og inntil 25 år dersom barnet er under utdanning.

Det er vår oppfatning at en omstillingsstønad begrenset til 3 år (+ evt. 2 år i særskilte tilfeller) er for kort. Å endre ytelsen slik Regjeringen foreslår kan få dramatisk virkning for de som pga. alder eller andre personlige forhold (eks. manglende yrkeserfaring fra tiden før partners død) ikke får seg lønnet arbeid. En risikerer i praksis å overføre ytelsen fra staten ved folketrygden til kommunene ved sosialstønad. Vi viser i den forbindelse også til KS sitt høringssvar, som også uttrykker bekymring for at endringene som foreslås kan medføre økte kostnader for kommunesektoren.

Organisasjonene mener at forslaget bør endres slik at de som har nådd en viss alder fortsetter med ytelsen ut over 3 år og fram til pensjonsalder, når det viser seg at inntektsgivende arbeid ikke er realistisk. Det er vår vurdering at vi med den foreslåtte løsningen vil få flere uverdige saker, der enkeltpersoner blir hardt rammet av den foreslåtte endringen.

Vi registrerer at Regjeringen ikke finner det mulig i større grad å likestille samboere med ektefeller. Det var også påpekt av etterlattepensjonsutvalget at omfanget her burde utvides, og vi ber derfor komiteen vurdere dette på nytt.

Forslaget som nå fremmes, medfører at eksisterende gjenlevendetillegg i alders- og uførepensjoner ikke skal reguleres. Vi mener at dette er å fase ut ytelsene på en måte som bryter med tanken om at pensjonsytelser minst skal reguleres med en kombinasjon av lønns- og prisstigning og ber derfor komiteen vurdere dette grundig.

Dersom komiteen har behov for ytterligere innspill, så er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

LO Kommune

Steinar Fuglevaag (sign.)

LO Stat

Dag Westhrin (sign.)

Unio

Erik Orskaug (sign.)

YS

Dag Bjørnar Jonsrud (sign.)

Akademikerne

Anders Kvam (sign.)